Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

[Ḥamishah Ḥumshe Torah]

ʿim targum Onḳelos, u-ferushe Rashi u-veʾur ṿe-targum Ashkenazi

Sefer Ṿa-yiḳra

Premsla, Yitsḥaḳ Itsaḳ ben Tsevi Hirsh

Ofenbakh, 568 [1807 oder 1808]

Unsicher

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10127

Visual Library

פ' ויקרא

ד' יג

ואם כל עדת ישראל ישגו . ודע שעשו הצדוקים יחלוק לב' חלקים

האחד אחר האנוס , השני השוגג , הנ' האויב , הרקבי הצוה כיב מה . אונס

האונס כמה נאמר בו שאל יכנס ואין עליו חטא כלל , אמר יתעלה ולנערה לא תעשה

דבר אין לנערה חטאת . ואונס השוגג , שבו חטא , כי אלו הלכו להתישב

ולהזהר לא בטלה שגגה ובו אלו שאל יכנס כלל ואונס לקרקע כפרה ויפה

זה אמרו לקבל , וחלקה המקרה בו בין מחיב הביוט לחלק ובין גבול או

אורה חלבה , ולאמת אזה שכל צרוה או אורה הלכה לפי השתבלות אם לא

אמרו לב' הגבול או כהן גבול הוא ארבע האמיר ואינו נוגע בכלל

השוגגים ויפה זה אבל יהיה ובלאמאל ולכפר שעשה ואחרה לפי

ראות עינו , אבל בב' הגבול יש להם להמות כפי ראות עיניהם , ואם

טעו נעשו שוגגים כדי שלא יתחייב , ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם

ויפה זה הענין אחרו הבוחמ"ל שגגת תלמוד עולה גדול , אל כי הדקל

בחכמה ואמרה ונעשה כפי קלות אונס הוא כאויב , שאין בין ר' שאכל

חתיכת חלב הכליות ואומר שהוא חלב האליה כי שאכל חלב הכליות

והוא יודע שחלב הכליות הוא אלו שאינם יודע שחלב הכליות הוא מן

החלב האסור , וזה אלכפר שזקרים קרבן הוא קרוב לאמיר , זה אם הוא

עושה אעשה לבד , אבל האורה הלכה לפי השתבלות הוא אויב כי מקל

שאל נגל הכתוב בחטאת הוראה בשגגת שגגה אלו לב' הגבול לבד ר

אבל האויב יתחייב הבין הכתוב , אז איתה בב' , אז אלות , אז אמרה

אחרת אל לאהרן שאל ונין עליהם , אז תיבה שאמן , אבל הפקיחות . הם

שהשוה בהן בין שוגג לאויב הוא לחוב הדקדוק בקלות , והיתה

בבריא מצלמו שאין בהן מעשה, כל שבועת הבדות, ושבועת הפקדון
וכן שפרה חולפה יקל מצינה לדוק מלאותן, ומקום שהיו אשולות
בהפקדה, שאינם לו שפרה עדותה ולא בתי דינין מעורה ולא מושבת
איש מעורה כדו שבאורה הקבלה בקרוש נאת הדלקה אם העלה
ביד חזה הלו הדוב שאינו קנו ומצדר בקהסיו שבה אינן עדים
לתיאלן לבד ולא לעשות דה שמעלה המדרה לעשות לחלא מדרתן
לבד אלא להלוך מל המדרה ולעדוב בשבה ומקום זה אמר ומת הל
הוין מקבלן - והוא יהרק כלי ספק, ולא לעשה בה אלא מי שעלה מלבו
בלבת מדרת להלוק בו מל המדרה, ומקום זה כל הקרוש הקובל בלי
הכרחה מבקה ומקום שהוא חולק מל קמת המדרה, כי לא לבבר אדם
כובה כלל אלא מי שבאמן בו הקבלות כדו שבאמת בהחזקה בשטר
וכן הוא הדין אלא בכל בבבה שהאה מאנן סתרת המדרה או
המחלוקת בשבה, ומקום אל מל אדם מישראל בשר בחלק אל לבש שמעונו
מי הקיל קאות הרשש, לבוין המדרה ומקום בבת שהאה מאנן משלם
מאמן שאת המדרה אמת, הוא אלא הקיר מלמו מלת ה הוא מקבלן
ויהיה מיתת כקירה לו מיתת מנוש כלומר מדר הנבחת שהיה מיתת
כלקריש לו מיתת מנוש ולה מוות בשתקה ואינו לוהשבה כשאה הדין
בית דין וכל אל אחר בבבה מישראל שנה לבבה מל אחו מקה שתהיו
ומשו אותה ביד חזה יהיו כלם, ומאל לבבה מבמן כל מד ובמן הלוקן שבאו
בהיא ומאחר כל הבבה לבות מלהיה לבבו ומאחר בחלה בשאת הבתה
שהיה כבר בקרו בהסכמה מל הבבה הוא ובפרי בכל המדרה כלה
ומשיבו הם מקה לא כבר מאל. והלה בירק אלו המקרים עכ"ל בקבולים:

(חלק שלישי פרק ז"ל)

פ׳ צו

ו. ט״ז

וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל. אבל אעפ״י שריפת מנחת כהן יפה שכל כהן ישראל הקריב קרבנו בעצמו ויהא אב״ד ומנחה הוא אבל אינה הוא בעצמו יכיל לו לעשה דבר, כי מנחת יחיד לו היא קרב אדנים אלו לבדם יקרבן, ולא בי אצטו גה הקרבן אלו שיאכלם אי שהביאו, ולו יהא אב״ד עבודה כלל יפה גה היא נשרפת — (חלק שלישי פרק ז׳)

פ׳ שמיני

ט. ב

קח לך עגל בן בקר לחטאת. יכבר נכתב רז״ל אעפ״ם חיות הקרבן לוש הטעון שלא אלהים עגל בן בקר לחטאת, לכפר על עשה העגל. וכן חטאים של יש כפרים. קרא לבקר לחטאת, ולפי גה הענין אשר נתחדו אחלה לו שהעגל בהיות החטאות כלן ליחיד ולבדו שעירים, אל הקלים ושעירי הלשי החלים ושעירי יום כפרים ושעירי שמ״ו נסבת כל אלו אלפלי, חיות רוב ארוכים וחטאתם גם בהקריבם לשעירים, כאן שבאור הנמשך ולא יעקרו עצם אלת ונסחיבה לשעירים, אל החלשים גם שגו אעפ״ם חיות כפרת לבדו לעולם בשעירים, בעבור שחטאו עבת אלהים לה היה בשעיר יחד בזכירת יוסף הצדיק, שנאמר ויטבלו שעירים, ולא יהא גה החטאת חלוש בעיניך, כי כוונת כל אלו הקרבות לנשק בקשר כל חוטאו וכל אישראל שלמים לדבר ולהגדיל חטאו תגיב, בעצמה, וחטאתם עבר תגיב, ושלמים כפרה על החטא החטאו הלו ונחטאו ונחטאו בעבודה שתקרי אזנן חזרו ההבל, חלקם בזה, ושאר, היה הזרי בדעון יפה אזנן בעבודה, ואם יהי הזרי בהנית גופו, יקרא גופו ויטריגהו מעבודת הצנוי והנעם והקדש בלילות, ואם יהי הזרי בדבה על הזבות יצאו בקרבה בהקדש הזבה החיל כאן שבאים בהלכות ביאות ונולדתם, ואם יהי הזרי בעיון הל״ש שיעשין בעת בלת אזרת לקדש יד שלן והתחשלו על הוקיות והתיגבו לעיון, ויעזר בקבל בקשת אחשבתן על דבר אצינוע הבולה חע בעולם

לבד

לבד, ויתשוב ויתקבץ בזה שלמיד שיאמר באמת, כי אמר, ויפת בפיתם לך ותשן
יבי לפי, והוא אשר על ההקרבן והעבודה אל היפך, כמו שבאמת בתחלת זה
האמרה, כמו שתחלה שנעשה באהרן באשר נכשל בעשה העגל, היה קרבן
ונקבל כלי, שנע אשמבו תמאו פה ובגל, וכאשר היה אחרי בשבר עגיל, הי
הבבורה בשעה עגיל, וכאשר יתישבו אלו הענינים בנפש, יהיה עקיבא כלי סמן
להיות אחרי קשה בעיני הארבש ויהי אדם עדן עבר שאל, ישל אבא בו ויבטרק
לכפרה אחרבה ומחה ואלקשר שאל תשלם הכנה, וישאר האבא. בעקבה גה על
החטאו אתחילת הענין ויבחת אדם, ובאת תנבלת אבאחת אאוב, והעלה ביבק
אאת הכוונה גב: — (חלק שלישי, פרק יז) ———

פ' שמיני, יא, מד.

והתקדשתם והיתם קדושים, יכלל כוונת התורה השלמה
גב להתיחס התעות ולטו בהם ולעבטם בכל יכולת שאל, כי אם אלו
ההכרחי, ובכבר יעבת שהבב תעות האון ושלותם אנעם הטו, בהרבות, כאלו
בשתקם ובשעל, ובהו הבטל השלות הארש האחרון הייק לו גב בשלורם ה
הראשון בשקיב לחב עצמם אנשי הארינה והנקת חבים, כי בהשק אחר
התאמה לבב כאו שיעשו הסלבא יבטלו התשקות הבינית איקשר הנקל
ולבב הארש קבש נעם הטבעי ויחבו האנחות והבאגות ותקחבה הקנאה
וה שנאה והזלחות לקרת זה שביב ולתן, והשקיאו והזביאו לבבה הירת
הסל ושים הקנאה לבב תקלטו אכוונת לבעה, ולה עשה השם ותבלה
תחבלה בתתו לק אלבת שיבטלו גה החבלות ויחיקו אתשוק בכל לבב,
ונעצ אכל זה שאביאו לחב תאה ולהנאה לבב, וגה כונה גבלה אבוקת
התורה, הלא תשתכל בבקרי המחה איקה שלתק להחוק זי שנה אה

עצמיים, שהוא שרשה מבקש את האמת והאמונה והוא כל מורה ומורה, והוא אומר גדול
ומוכיח, ומה לתקון אותם בלקטם ולהרה לאחר על הצדוק הקדש שיקבל עניים ויראת
הבית יקריב עניים אנשים טובים בחוב תלאות, וכל ארוניה המורה, הטהרה
והקדושה, כלומר הדרקת השגל והטעה אדם ומעטו כל אשר יוכל, רק שאלה
צאצא לבאר, משרשלה השם יתברך לקבש האומה לקבל התורה אדם, יקבלה
הוש ומתר, ואמר אל תגשו אל אשה, הנה באר שהקדושה היא הדרקת השגל
כמו שבאר אך שהנחת שתית היין קדושה כאמרו בעניין קדוש היום, ולשון סמכו
והתקדשתם והייתם קדושים גם קדושת עמת, וכמו שקראה התורה עשיית אלו
העמת קדושה וטהרה, כן קראה הצבעת אלו העמת ועשיית הבבריק
האנושי טרפה, כמו שאבארנו אנשי הבקבוק ותחילת הגשל, ונני הגיעה ו
והלוכים הוא אך ארוניה יאת התורה, אך אחר טהרות הצעשים וטהרת
הלב מן הבעות הטעות והזבות האנוניות, אמנם שיתקן לאדם מני הנראה
בהתיקן וטהרת הבקבוק לבב, עם רוב התאוה בתענוגים והשלות בעולם
וכשגל, הוא בתבלין הגמת, אחר, שמי בזה, הזתקבשים והעטהתיקם אל
הקניות אחר אחתם בתנק אולמי בשה התנור וגול, אחר שחם יטהרו ויתקדשו
בקוות העלים והאקרמים, ואחר יתיבשו בחדרים ותק בתשה בחים ותוצאתם
בה שתלמד לגרול האסורים החוד והשגל והמרבה, ושמר הוא חוב בשרד אחר אחת
בתוק להתחבר בשגל האסור, והצולה מן האור שנגלה שקיים אבל תרבה המעשה
תאותם הנאת עופם ואין זה כוונת התורה, אבל הכוונה הראשונה לעצם התאוה ולקבל
הבלה אחר נקבי הנשים, ובכל הדור שלא אבלה בלאחר, בדר טהור בבינתן עלוהם
לא רוחל, אחר זה חוב וגול, ובשתתבל אך בלאו הכוונה אשר גרמה בזה הקרן יתבאר
לך סבות אלת הדת, הוא סבותם נפלאות קדש ובזות אלו הכוונות, כמו שבאר אחרונה:

(חלק ג פרק לג)

אחרי מות

יח, ז-יז

איש איש לכל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני ה׳. הלא אמר
כאן שתהא אמה אסורה לבעל, אלא, למה תלמוד לומר כל בתחלת אסורין, ואמר
כאן שנעשין בתולות השלות כל עשה בתולות הוא, אלא בעבור
קלון. יד אלה שש שלות כל נעשין ויש כל עשה ומה שנשא קלון עליות
נעשין, בעל, בעל, בעל, ואמרתי הקלון, כן נשא ויש קלון עשה,
ולשר יצלם אמן אשה הוא יחד, הוא יותר על הקלה לגי הרבה אלוב —
(ולשוב אל דברי הפרק) ואדרש איסור הנעבדות, הנעבד בלא שם לנעבד הנשבע ולאמר
ב ושלו, הלכה אמת ויצא אלא אלא אמר ולא אסור גבר ואיסור בהמה אלא אלוב
אלהי שהנעבד הטבעי, ונאמר להנשות רק לבדיק, ר״ב הנעבד הוא לו מלך לטבע
ולבקש התנאה לבב ובהנעבדות אל הנעבדות כלם יקבלו עמל אלהב, והנעבד
החזון הוא, שכל אמתאהן ונקבלות אל הרוב עם הנאים שנאסרה עליו
תיב בפיהם, והיא אחרתי לשונו לו לנשות הלמני ובקרובה להנקבל אלוה לא
טרם להנזרים ובא אמר לשמר להתדבק אל אבא ר״ש ונקבלו אלוה אמר
ואלה הילדן הבהרה בין הקטן כל שיהי אותה לשאותם ושלו יהיו
בה אל הנאמר רק שאינה אשתם ויהיו רוב בנו אבא בקשלן ונורש
תיב, ובאשר נאסרה בעולמם כל עבדה ונעבדו לם אמנה גבולה אל בעומד
בב״ד ובכרת, ובאמן שם שום לם היתה אל בעולתם, ישלמות בם שלו יבל
האבא אליהם, ושלו יהרה בהם כלו, והיות הנהות אחרתי וקרובה
להנקבל בלשה ובהם אמר אלוב, ווה האבא ר״ש לו אשה ואל הבנות
שאמה ונקנתה ובתם ובת בתם ונאותם ונקבלו אמר קרוב הנעבד אל
הרוב, ושהבעל פוקם בהם תיב בלאתו ובבאו ובבנות אלוהיהן, וכל
האשה הרבה בעיה תלוב עם אלהי בעלה ואבו ובם, וכל אלוה אינה
אל

על החוק עם אריסו ומבדתו ואשת בעלו והיורש קבל עליהם הוא ועקילה
שאלב ואולם הם לא המצות של שלם בשר יהיו אחר על הענינים אשר בלבלים
ועשה שלום בשר — ואדוני הגאון הנשמן הנשי הוא אלקה להודיע מגדת הבשת
כי הוות מה הנעשה בין השרש והענף אבות גדולה שאלב, ולא לבעול האיש אל הבת
ונעשה על שרש וענף שיבעול אחר אלת תביאו, ואין הנקש בין שיבעל השרש
או הענף אל שיתקבל שורש וענף בבעלות קנין שלש. ולא שיתגלה קנין
אחר בלו. ישאל לשרש וענף ויפנה מה נעשה לקבל בין אשה ואשה ובעל אשת
הילב ואשת הבן. שאלו כלם הם בלו. צרות קנין אחר לצות שרש וענף.
והקאתים כשרש וענף ובאשר נעשה האשה נעשה אחות האשה ואלת
האח. שהיא התבלן שם אישיות שהם כשרש וענף בקבלות קנין שלש
ובאשר החיר באיסור קבלן האחים ושם אותם כשרש וענף נגע בנין אחר
אם יפנה מה קבלת אחות אלק קנ. שהיא בדקום האלק ואחות האב שהיא
בדקום האב. ומה שלא נעשה בת אחי אב ולא בת אחות אב. כן לא
נעשה בת האלת שלא בת אחות הקטן מאב. ואדוני הות אחי הרב
יותר באשת אחין והיות בן הות אסור באשת אחיאביו. והשיבו
לפי שלשה הראשון כי בן הות נעשה על החוק בקיות אחי אבין ושיבו
עם אשת אחי אביו כשיבות באשת אחון. ואדוני אחי הוא אחין נעשה
כל בבית בן אחיך ואין שיבות לאחי האב עם אשת בן אחיו. הלא
תראה שהאב בלבד שהוא שיבוק באשת בנו כשיבות בנו
באשת הוא שני האחים שוקל נסיות אחת, ושלם אסור בצות
(ג) ה זבושלם אין בן יכר לבקש ו שלם:

(חלק ג פרק ז)

ושור או שה אותו ואת בנו · הושם עליהם שחיטת בהמה היו הבהמות
יפה שהזון הטבעי לפי אדם הוא מן הבהמה והעופות כולן ודבשה כלי הדיוק
והטוב שבכשר הוא זה שהותר לנו לאכלו · וזה זה שלא יסיפר בו חלבו ודבשה הבינו
הבהמה טוב הזון המיוחד כלי חיים כיון התורה לקלה שבאיתנות · והסרה שאנה
אותם בשחיטה הנה ולא בנחירה ולא יחתוך ראש אבר כדי שבאיברין וכן אסור לשחט
אותן ולתת בם ביום אחד להשמר ולהתרחק לשחוט ושניהם הם לפי הטעם כי לעתה כלי חיים
כמה גמל ואחר אין הקרשבן לעתה הנדרש עליו ולעתה שור כלי חיים · כי אהבת הטעם
ואמרה על הולד אינו פשוק אחר השכל רק אחר קבל הבשרים הנולדו מרוב כלי
חיים · כדי שנולדו בטבע · והי' בה הבן ראוי בשור ושה יפה שהם אותר לא כלעם
ין הבהמות הנקיות לאכלה · והם אשר תרבה אהבת הטעם אותם הולד · ואחר הטעם נכר בשאר
הלא כי בחלבם הבלים אשר שרבה הטעם עליהם והאלקוחות הלקיבים לטבע של הולד
אינם הזון המוכן לנפלה ורק שתשאר הטעם ואלק לה לא תלקחו בהאותם לקחתם הבשר ולא
הטעם הבא הסבה להטה הכלי כי זה שהי' לנתן בדרך הקצוים אינם הזון המוכן ולנפלה · ולא
אלו הלקחים הנפלים חסה תורה עליהם בבהמה ובעופות · כלה בבן אבקר ·
(חלק ג' פרשה)

כג · ד · ובז

אלה מועדי ה' · ונתן לעם כפי גב סבתו ובאורתו שהוא נתן בעצתו התלובה
והלא הטעם שהרב לאמרן הנבילים בלוחות שניות ובשרם בפלוחתם תלוקם הקדמה
ותי' הטעם התהו לנתן יום תשובה ולעבדה בעתה יולדה ונאמרה כי כל הנולד קשנית נכל
טוהר ותולדתו הנוקב מל הדלתות · ולא עשיה כי אין הדבריים מל שיהיה בתמלין ושאר
הדם · ולכל הדברים הנלקחים הם כלם לשמרה ולקבולם שיש להם הנולד שבטבע ולהם
לדרכים לחם בטוב ויש שהם תולדות גב בעבור הלהבה שלקיק שתהי' בין בטבע ולבם
בקבולם האמיתי ויחוד הדברים הבא יש להם סבה · ופחי · צנינים ודרכים
והיתה שבעת ימים · יפה שהקל השבעה ימים הוא הקל בינוני בין הדם הרעים
והחיל

והתרל הידתי ו וכבר יראת שלה ההקל ומול קבול מלמינים הלמלייים ו יכל הולל
אוב מלמנים התבייים ו כי התבה תתבוה בטלמל תיב ותשלים הלמנים הלמלייים
על לק אחב ו כי בטלמל אינו כלל אמשבה והשתלות ו והתחרה שיאות והנקיות הלים
שאנו השכל לכל כלל שכל בנוים בה פונים הקרב ונשים לזה שונהם אתים כול —
ושמנאות הלים אמן תבה ו ולקבול הים החוכ ו נצל הים אל הוכבר הראשון
אלהו כי ו שנשנל כל הנשן שמאהב ושהוכ אונים הים ונע השבות ו ונאות הכל
מסמי מקבת הלמה ים לנתנם אלקים לב ים אמן תבה שהוכ הל הבינים
והתלמו בילמתם בשאתו ו ולבכל אחרים אל ו ולו הל הראשה הגדול הכל
אלהל ים אחר כל מכרום כל שים ים אחב ו אל אכלת אים אלו הילים
לל הים ומנשים כו ולו הל אתבאר ענים ו כי הרבה מלמים ו אל הלבק אין
אחב אל הלמלים שמים אל שלשה ו ואונים ומשאר ענים ומקרים בהתיב
אכלת הקל שלם ו כל הנשים הנים ים אחב ו אמנם שהוכ ים תלבה ו
והמרת מנ אחים ושבתם ו ומנם מה ימצא כו בשונם כמו שמאחים בשלמאה
ומלו הוכ הלמה ומנאה לוים הלמים כמו שהוכ אמרים אבלתם הלוה אצמן
אשות ומי התלוכם ו ומאנים סבות ו אשה הבינים כו השנון והשמה ו הוכ
שמצת ומים אמנם שיתקרים הצמן ו והים קנה הקרן הנים באחה המרה
סבתן ו בלשפק אל השבה ו לל עת הזמה והקאי אל הלמים הקרמים ו וכבר
ובר אחיסמו בשאר התשלי ומפר הדבות שכל הי הצמן אמרים בלוות אקבק
אור כנה הלשון ו הקרבנים הקרבים והקבולם הים אחר ו אסוף התבואות
והקיחות כאלו הין הקרבמת אמנם הרוחה ו והולשים ו ונוב שישים כמו
הסרם כמה הרוכ אמשה לסלה ו ולין חוים קמול ולו קור אלצר ו ושש ה
הזוצבים הלה לל מסה וסנגל ו אלרים בצות וזבות ו אנים הבצת
הקים ו הנקרבים אלהות אלהים ים ובתשבתם ולבות ו אינים הבצת כסנים
להשאיר

פ׳ אמר

להתיישב ובין אותנו העובדה לבוראו. ואונס העבדות. הוא שיהא האדם
אובד ידי. הרצה בידי הטובה בעבור שיגמר להבורא לה׳ ושיעבוד עבדי ע
עניה ושפלות. ואל ילקח ודחוי בקשה לעבוד זה שאינו לו. וכן יקראו הבטא
לשכון בסערת רוח שיעשו השחוש בלעדי אדני העבדות. לומר שכל הי
עניינם בתמימה. כי בסערות הושבתי אותם בני ישראל ווי. ויצאתם אל הענין ההוא
לשכון בבטח הלמטיות מקום הטוב שבאלן והשגן שבה. מאוד הטוב ובלעדי
לאבותם. בעשה שהיו שולטים בעצותם ומזמתם. הלא אברהם יצחק ויעקב. שזה
כך הוא אזה שהתבה תליה עליו. הלא שם טוב שהטוב השם לם ויטיבו. ואונס
הוא בעבור אברהם יצחק ויעקב אבותיהם. ויקבל ששמו בחק ה׳ לעשות לבקה
ומשפט. אבל לא יתנו אמרות לעובד שם הלא שיש הן הלבות. הוא להשלים
כי אין השמחות זה שהי׳ אלקים לעשות בעובדי אלהי בקשה המחקים וקבלנים:
(חלק ג׳ פרק ל״ג)

פ׳ בדרך
כה. ב׳

כי תבאו אל הארץ אשר אני נותן לכם. ואונס כל הדברות אשר
ספרנום בהלכות שמיטה ויובל. והם. לחזות אל קבל אדם והרחבה לבם אלה
כלם. כדי שיאמר ושכלו אלקיות עמק ויתקיים תמיד בלי חית הטבע ומנו. ושתפיל
הארץ תבואתם ותתחזק אמונה שמטה. והם. חנונים בעניים ובעבדיהם
כלומר השמטה כפשוטה והשמטת עבדים. והם. יצאו בתקון הקרנות והכלכלה
אל התעבדה. והוא חיות הארץ כולה שאורה לבלים אלקים שהיה אכילה לבעלי
חיים ושאר זרע האדם שאור אלו ואל אחרים: (חלק ג׳ פרק ל״ו)

פ׳ בחקתי
כו. כ״א

ואם תלכו עמי קרי. הדברות אשר כלל אותם הכלל הראשון. והם הבטחת
אשר ספרנום בהלכות יסודי התורה. סבת כלם אמונות השתכל בהם אחת
אחת. תמצא אותה הבטחת הבוא ושהוא עצמו אמת. ובן כלה שבאו אל הגלות
והאומה לגוב ולבר ואבדו התקלות. כי אם לא תהי׳ שם תכונה לאמונה אשר
טוב

טוב ולא בצבת אשתו ובנפשו חפץ התורה רק בלי אמונה התמימה ושאם לא יהיו
גדולים בעיני בעל אדם ומרובים לא ישמע אל הבריות כזה שיהיו אלו מן
הרעות והמעשים ובכלל גאות השלמה גב' להתנהג בכשרות ובמעשה יל' אחרו
יקנא שיבה תקום: ומזה הכלל גב' השלמת אשר לשון לבוא להשמיע כשרו
והוהיתם מהשבע לשרף אל לשון כלה אמונה הבלה שזה פרוב הש' אלה הא
מעשים מבדילים להאמין גדולתם ובכל השלמה אשר שמני לבבוק אלהו בצבת לבה ה' ל
והמצות בהשלמתם ולא ידעו אזה הכלל שקנא שהוא קבולה שיתחזק בה בצבת
האדמה והוא שהשם יתברך תבלה עשיר מעשיהם ומיחד לתנות אש נבבהו והקשיבם אש
ויתהנו ולא שנאמין שהוא אקרה ובמקרה שאומר ונהו בעמן אחרו אש תלכו אחי
קרי ל' שאם כשאבינו לכם אלו הלכות לעניש אתכם אש תשמו בהם שהם אקרה
אמיתי לכם אל אקרה ההוא כפי מחשבתם ויתן חוק ויתן קשה ויהוא בעמן
אחרו והלכתם אחי קרי אמר אלוק אמרם בחזרת קרי יפי האמונה שהוא
מקרה אזה שמאיב התנבהתם על בצותם הרעות ובל מעשה הבל ולא
ישובו אתם כשו שאמר הכיתי אתם ולא חלו ובכל לבם להתבלל אלו ולהתחנן
לו בצבת לבה ה' ומקומו הוא שהתשובה גב' היא אזה הכלל הלאן הרעות אשר
לא יעבר אלהיות אנשי הארה אלו בהאמין אותם ושאי אפשר לשום אדם
שלא יתאמן ויבשל אש שסכל בצבת שיבחרהו אדם והוא בלתי נבחר ל
בלתי או לתקבלתי תשוה אל כמס ולו ישאין הדם שלא יכל לתקן בה הצבות
לעולם הי' אשר אל מעמם ואלקיהם שהי' מסיל כשרו אחר שלא נשארה לו
תקבלה ואלקי רע אמונתם התאבה ומלו ושוב לטוב שבאמיתם ויחבר שלם
זה שהי' קודם שיתמלן ולזה רבו המעשים הקיימים מה הבצבת הראתה ה
הוא אל אלוה ל' הנבאים והקבלתם והתמנותם והמנהן הכלל התשובה אל
המלאו לטוב אדם ואלו הוא חלקת זה הבצבת: (חלק ג פרק לו)

הערות

יתרון אור מראבש

בפרשת יתרו פסוק ט"ו תרגם הרב ז"ל בלשון ארמית ובן בפרשה ב' פסוק ל"ז, והוא לפי הכלל העמד האלקא (חובאל) בבאורו לספר אור ישראל ע"פ טלה בתולת יפיפית כפל הפ"ל והע"ן ליתרון, וכפל הע"ן והלה לחסרון.

ובפרשה יתרו פסוק ט"ו תרגם הרב מראבש הלקחלה והוא כמאמר חז"ל אפילו תורה כהנים ב.

אנה ה' אלהיכם.

מתרגם בחוק הענוותו איקר בין, בלשון עוויגלא אינגר גלוטט.

לבר קלוה ענוש. כמו פרשה ק' פסוק ג', ובפ' קה' פ"ט מתרגם איקר בלשון עוויגלא, בין אינגר גלוטט.

ומלת ענוש השני, יתוב עשון הטלא (אלא שאם אינו יודע טלא להטלא) כי בכל ענוש עוטלא אנה ה' בטפחאל ואחרנא, ובענוותה הנכרים ובן בפרשה קב' פסוק קה' עוטלא באחרנא וטפחאל.

ולפי זה קשה שמתרגם גם בפרשה קב' הנכר בסעוך איקר בלשון עוויגלא, בין אינגר גלוטט.

עצתו היא בפרשה קמ"ו

פה תרגם הרב (אינן עצטהאלטונס טוגן), ולהלן בפ' אמור ופ' הלה תרגם (אינן בעשוופנס).